

RÓZSA ÚJSÁG

Német Kiadása: Ungarische Rosen-Zeitung.

VII. évfolyam.

3. szám.

1894. január.

Évente 6 füzet 6 műmelléklettel.

Előfizetési díj:

Égész évre 4 korona = 2 forint.

Egyes füzetek műmelléklettel 1 korona = 50 krajczár. — Egyes műmellé-
letek (rózskép) 60 fillér = 30 krajczár.

Az »Ungarische Rosen-Zeitung« árai ugyanazok.

Hirdetési díjakat lásd első oldalon.

TARTALOM:

A Riviera rózsái. — Maurice Cochet (műmellékletünkhez) — Polyantha-róza
Turners Crimson Rambler. — Az alma róza mint sövény. — Rózsajdonosok.
— 1894. évi legjobb rózsák. — Rózsaköj készítés. — A rózsák téli oltalma. —
Rosa berberidifolia Pall. — Rózsatrágyázás. — Rosa Nisettiana L'ideal. —
Magasztos ú rózsák téli nemesítése. — A megcsontított rózsák. — A két-
színű kapuczius róza. — Rosa polyantha »Clotilde Sorpère«. — Rózsa-
ékekezetlet Antwerpenben. — A harmadik német rózsakállítás Görlitzben
1894. — Új szer a levéltetvek kiirtására. — Kérdések és feleletek.

Általános kertészet.

A legszebb Canna. — A gyöngyvirágok korai tenyésztése. — Cheiranthus
Cheiri semperflorens. — Néhány szer a levelelvények műveléséről a szabadban.
— Pentisetum Ruppelianum. — »Schöner aus Nordhausen« alma. — A
lécsi kertészeti egyesület Chrysanthemum-kiállítása. — A styriai kertészeti
egyesület Chrysanthemum-kiállítása. — A lécs-bietzingi kertészek és virág-
kedvelők egyesületének harmadik Chrysanthemum kiállítása. — A lécsi
kiállításokon bemutatott legszebb Chrysanthemumok. — Paeonia chinensis.
— XV. botanikai értekezet. — A Passiflora mint szobai növény. — A villanyos
világítás. — Mit értsünk ojtás és nemesítés alatt?

Kiadó és
szerkesztő

MÜHLE VILMOS
TEMESVÁROTT.

RÓZSA-ÚJSÁG.

←•→ Német kiadása: Ungarische Rosen-Zeitung. ←•→

Megjelenik minden második hónapban, műmelléklettel és két kiadásban: magyar és németben.

Kiadólulajdonos és szerkesztő: **Mühle Vilmos.**

Hirdetések csak $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{1}$ oldal terére vétetnek fel; árai:

Egész oldal 1 kiadásban . . . frt 6 —	Hirdetések, melyek mind a hat füzetben közöltnének, 10 % engedményben részesülnek. (A magyar bélyegdíj minden egyes hirdetés után 30 krajczár, mindkét kiadásban tehát 60 kr., mi azonban külön nem számítatik fel.)	Negyed oldal 1 kiadásban . . . frt 1.80
mindkét kiadásban . . . frt 10.—		mindkét kiadásban . . . frt 2.80
Fél oldal 1 kiadásban . . . frt 3.50		Nyolczad oldal 1 kiadásban . . . frt 1 —
mindkét kiadásban . . . frt 5.25		mindkét kiadásban . . . frt 1.80

A Riviera rózsái.

Egy negyedévszázad előtt minden kertben helyet adtak a mi virágkirálynőnknek és habár még akkor nem is foglalkoztak oly hálás fajok tenyésztésével mint ma, mindazonáltal mégis számos faj volt, névszerint az egyszervirágzó úgyn. provinczrózsák (*Rosa gallica*), továbbá a moha és hónapos rózsák (*Rosa muscosa* és *rosa indica semperflorens*) fajából nagy választék volt már és jó tulajdonaikkal minden rózsabarát örömeire szolgáltak.

Míg ama időben Ausztria-Magyarország és Németországban az első jelentékenyebb tenyésztési kísérletet tettük a finomabb nevezetesen a remontant és therózsákhoz tartozó fajokkal, addig Európa délvidékének legáldottabb részein és különösen az elragadó Rivierán a rózsaművelés még a legkezdetlegesebb állapotban volt. Ennek oka főképen abban rejlik, hogy e délvidék lakossága kevés érdekléssel viseltetett a virágok, különösen pedig a rózsza iránt.

Néhány rózsabarát érdeme az, hogy a rózsát e vidéken megkedveltették; ezek ugyanis a Rivierát meglátogatván ott kerteket ültettek. Mégis azonban 5 évig tartott, míg a rózsza értéke tényleg érvényre jutott, azonban még megjósolni sem merték volna akkor a legtávolabbról sem, hogy a rózsának a Rivierán a jövőben oly nagy szerepe lesz. Ez annál csodálatosabb, mert a logikai következtetés is bizonyíthatta volna, hogy az eredmény semmi esetre sem marad el.

Míg Északon többnyire szilárdabbakat ültettek el, addig itt kizárólag a helyi klímának megfelelőleg csupán a thearózsák művelésére szorítkoztak. Ezek között első sorban a régi pompás Beauregardból 1839-ben nevelt Safranót kell felemlitenünk, melyet eleinte óriási mértékben tenyésztettek. E fajnak különösen kitűnő tulajdonainak köszönhető a rózsakivitel oly jelentékeny és hatalmas fellendülése és e régi jó faj a mai napig is a legjelesebb kiviteli rózsza maradt különösen a téli hónapokban.

A többi fajok között egyes ujonnan behozott rózsákat is találunk, melyek az ottani klímának megfelelnek és ezek közül első sorban említjük fel a Marie van Houtte nevű rózsát, melyet 1872-ben Ducher tenyésztett, továbbá különböző Nabonnandféle fajokat: Papa Gonthier, Paul Nabonnand, Izabella Nabonnand, Franziska Krüger, valamint a következő fajokat is: Glorie de Dijon, Lamarque, Comte de Paris és Maréchal Niel. Mivel itt csupán sajátlagosan kiviteli rózsák tenyésztéséről lehetett szó, ennél fogva csak oly fajok jöhettek tekintetbe, melyeknek gazdag virágzatuk, különösen pedig szép alakú bimbóik vannak.

A nagy mérvben való rózsatenyésztést Karr Alfonzonak, az ismert francia lánegészű költőnek, és nem kevésbé jeles kertésznek, a ki San Rafaelen Cannes mellett lakott, köszönhetjük és a kinek a 60-as években ott Rivierán nagy kertültetvénye volt.

Ez a nagy természetkedvelő kísérletképen számos virágot küldött saját kertjéből Párizsba barátainak és e szerény kezdetből fejlődött ki később a nagyobb mértékben való virágkivitel szerencsés eszméje.

Az eredmény nem is maradt el és Franciaország délvidékén, különösen pedig Nizzában csakhamar nagy kiterjedésű, rózsakertek alakultak, melyeknek terményeit mind északra, különösen Párizsba küldték. Ez az eszme Franciaországból Olaszországba származott át, a hol már a caneliák szállításával nagy eredményeket értek el.

Itt is csakhamar rózsakertek keletkeztek, melyekben azonban 2—3 fajnál többet nem tenyésztettek; jele ez annak hogy a művelés alatt álló fajok tökéletesen megfelelnek céljuknak.

A forgalom kiterjedése különösen a Szt.-Gottthardvasút megnyitása után még nagyobb mérveket öltött és jelenleg még előre nem látható, mily óriási kiterjedést nyer majd a kivitel. Mivel az ottani parasztok az olajfák tenyésztésével már kevés eredményt illetve hasznot értek el, az arra kedvező helyeken rózsatenyésztési kísérleteket

tektek és mivel a kedvező eredmény minden előítéletet leküzdött az új művelési ág ellen, nagyobb kísérletekhez fogtak és így keletkeztek a nagy kiterjedésű rózsauiltetvények.

A rózsák művelése lényegesen eltér az északon szokásos műveléstől. Habár a gyökérnemes valamint az oltott példányokat itt is alkalmazzák, mégis e művelési ág kezelése alapján véve teljesen elüt az északiaktól.

A Riviera természetes virágházat képez és földrajzi fekvéséhez képest kedvező éghajlata van. Az ottani telek többnyire enyhék, meglehetősen magas nappali hőmérsékkel, a mi a rózsabimbók kifejlődését bizonyos fokig lehetővé teszi. Az ültetvények mindenesetre különbözök, fekvésénél fogva különösen kedvező a San-Remótól Nizzaig terjedő rész, azonban e helyeken is december és január hónapokban nem ritkán fordul elő, hogy az éjjeli hőmérsék igen alacsony. Ennek folytán előfordul, hogy a rózsabimbók néha megfagnak, habár azok sokkal nagyobb ellenállóképességgel bírnak, mint északon. Azért a rózsauiltetvényeket sok helyen óveszközökkel biztosítják az ilyen éjjeli fagyok ellen és egyes helyeken, az üvegfedelek is igen jól megtelelték e czélnak. Az utóbbi berendezés folytán sikerült csupán az ottani kertészeknek az, hogy tél vége felé különösen farsang idején is virágzásban levő rózsáik vannak. A szabadban való virágzás többnyire október közepén kezdődik, már aszerint, a mint az alkalmazásba vett nyelési rendszer, magával hozza és ritkán tart tovább február közepénél. Ez időben fejlődnek ki a rózsák tavaszi hajtása és ekkor oly dúsan nőnek, hogy a bimbók csak áprilishó végén jelennek meg, de ekkor csapatostul.

Nyáron át a rózsák a Rivierán a nagy forróság és hosszantartó szárazság miatt nem hajtának és ez a természetes pihenési idő felette kedvezően hat az őszi esőbeálltával kezdődő téli virágzatra, hasonlólag a hidegebb égalj alatt beálló téli nyugalomhoz.

Végül még azt fűzhetjük hozzá, hogy itt is mint északon, különösen a száraz helyeken inkább az oltott rózsákat kedvelik, míg a nedves helyeken ugyanazzal a jó eredménnyel a gyökérnemes rózsákat nevelik.

Nemesítési alanyul itt kizárólag a *rosa indica* major-t, a mi thearózsánk egyik törzsfaját alkalmazzák és ez alanyokat dugványokkal szerzik, a melyeket nem nagyon zsiros talajban mindig a szabadban nevelnek.

Hogy a rózsák kivitele Európa hidegebb vidékeire és az ottani virágkötészeti üzletekre kimondhatatlanul nagy befolyással bír, azt nem lehet elvitatni és csak kívánatos volna, hogy a délvidékhez fűzött remények egészen beteljesedjenek és a forgalmat ne zavarják a vám és egyéb kényszereszközök.

Bräuer P.
San-Remo.

Maman Cochet.

— Műmellékletünkhez. —

Ez az özv. Cochet P.-né nevére elke resztelt rózsaelőrangú mintavirág és a legjobb 1893-iki rózsaujdonság. Általánosan és mindenütt dicsérik. Itt csupán arra szoritkozunk, hogy leírását röviden ismételjük.

A thearózsákhoz tartozik, erős, nem kúszó növésű, a virág hússzínű, világos kárminvörös nankinsárgába elmosódva, igen nagy, szélszírmái szélesek, közepén sűrűn csoportosulnak; tartása egyenes és pompás illata van. (Tenyésztője Cochet Scipion.)

Polyantha-rózsa

Turners Crimson Rambler.

Turner C. (Slough) és Sander és társa (St.-Albans) angol czégek versenyeznek az „új“ régi The Engeneer rózsá dicsőítésében, mely most „Turners Crimson Rambler“ néven vonult be a kontinensre. Azt a tulajdonát dicsérik, hogy szilárd téli kúszó-rózsa, a mi egyéb jó tulajdonai mellett nem kevésre becsülendő előnye. Erős növésű, kezdetben egyenesen, később kissé meghajolva nő és virágait nagy barkákban fejti ki. A virág maga nem egészen teljes, kicsi, világoskarmazsinvörös. Mint bokor-, szegély-, pyramis-, kúszó- és gyászrózsá kitűnően alkalmazható. Ez a faj, mint fennebb említettük nem ujdonság; Tokioból (Japán) származik, ahol az ott otthonos polyanthának egy fáját képezi és a növénykedvelő Smith R. mérnök, hozta Angliába, jó művelés által megjavította és a virágismerők és kedvelők szívesen fogadták. Turner C. a ki a bevitel tulajdonjogát megszerezte, nagy eredményeket ért el az 1892. és 93. években különböző kiállításokban és az elmúlt ősszel a Sander és társa czéggel egyetemben átadta az üzleti forgalomnak.

Az almarózsa mint sövény.

Az almarózsa, — *rosa villosa* vagy *pomifera* — mint olyan növényre akarom a tisztelt olvasó figyelmét felhívni, a mely már meglehetősen eltűnt kertjeinkből és a melyek jó tartós sövényültetvényekre rendkívül alkalmasak és azonkívül gyümölcsök is számba vehető hasznot hajtának. Hogy e rózsafaj értékét mint sövényültetvényt kiemelhessük, fel kell tüntetnünk hogy mily czélnak felel meg az ily sövényültetés. Drága falak vagy holt kerítések helyett aesthetikai szempontból sokkal szebb egy kertteleknek élő zöld szegélyezése a melylyel ép oly jól megvédhetjük azt a behato-

lásoktól mint falak vagy fakerítések által. Ily célnak felel meg az almarózsa erős, sűrű növéseivel a mely 2 méter magasságyra is megnő, a melynek ágai sűrűn vannak tövisekkel borítva és a melyet praktikus használatnál fogva kevés sövényültetvény mül felül. Ha ez sűrűségét tekintve hátrányban van némely más elősövénynél m. p. a Crataegusnál, ehiányt mégis pótolja a galyak erős fegyverzete. Ajánlja az almarózst e célra az is, hogy kevés helyet vesz igénybe és gyökerei csak gyéren hatolnak be a szomszédos földterületbe.

A növények nevelése és nyesése sokkal kevesebb időt követel mint a többi sövénybokrok; azonkívül ez a sövény értékes nagy piros gyümölcssei által, meglehetősen hasznot nyújt és nagy lilaszínű rózsapiros virágai által felülmúlja szépségre nézve a többi élő sövényeket. A galambtojás nagyságú gyümölcsök, melyek fénylő barnásvörösek, messze felülmúlják minőségre nézve a közönséges rózsabogyókat (rosa canina) és a cukrárszok sokkal jobban keresik és fizetik. Egy sövénybokor sem hoz tulajdonosának annyi hasznot, mert ennek költségeit maga a növény fedezi. Ez a csinos rózsabokor igen alkalmas tájkeretekben is, mivel virágzási és gyümölcsözési ideje alatt festői látványt nyújt. Az almarózsnak további ajánlása teljesen felesleges, mert nemcsak hogy gyümölcse értékesíthető, hanem hazájában — Déleuropában — magvait szurrogátumnak használják a chinai theában és igen kellemes zamatja van.

Az almarózst magvakkal, dugványokkal és gyökérhajtásokkal szaporítjuk, de legalkalmasabb a magvakkal való termelés. Legjobb ha mindjárt őszszela gyümölcsök aratása után történik a vetés, mert a tavasszal elvetett magvak csak a második évben csíráznak ki.

Mindjárt a gyümölcserés után, a mi rendszerint szeptember hóban áll be, vesszük ki a magvakat, nedves állapotban azonnal vetjük a már elkészített ágyakba és erősen megöntözzük és akkor a csírázás már a közel tavasszal bekövetkezik, miáltal egy egész év előnyünk van.

A legközelebbi tavasszal mélyre ásott ágyakba ültetjük el az 1-éves növénykéket 10—15 cmnyi távokra egymástól, a gatzól megtisztítjuk, hogy erős szép növényeket nyerjünk. Az ily kezelés után a hároméves növények már elég erősek lesznek, hogy sövényekül alkalmazhassuk.

E sövényeket őszszel, vagy kora tavasszal nyeshetjük meg, azonban inkább ajánlom a nyesést tavasszal, mivel kemény tél alatt az őszszel vágott sövények gyakran szenvednek.

Hanzel Albert,
Beodra.

Rózsa-ujdonságok.

Ajánlható 1893. évi fajok.

1. **Emlékezés Deák Ferenczre.** Thea (Giulio Perotti.) Pompás tisztaféhr thearózsa kitűnő erős növéssel, igen kellemes illattal, és pompás virággal. Üzdzszeti czélokra igen alkalmas, minden rózsabarátnak a legmelegebben ajánlható.

2. **Princesse Alice de Monaco.** Thea (A. Weber.) Növése erőteljes, virágja szépen alkotott, finom szinezettel, gazdagon virággó.

3. **Mary Washington.** (General Washington.) Körülbélül 100 éves amerikai faj, melyet az idén újból behoztak. Fehér folytonvirággó kúszó rózsza.

4. **Golden Gate.** Thea. (Dinger & Conard.) Bimbója pompás és hosszúkásk mint a Nyphetosé. Pompás fehér virágjának közepe sárga rózsaszínű árnyalattal. Erőteljes hajtása van.

5. **Souvenir de Mad. Levet.** Thea. (Etiene Levet.) Pompás, szép orániasárga díszrózsza, könnyen virággó, de kissé nehezen hajt és puha. A fiatal növény nehezen telet ki a szabadban.

6. **Augusta Victoria császárné.** Theahybrida (Lambert & Reiter.) Mint az ujdonságok legszebbike van általánosan elismerve; már ma is felesleges minden további ajánlás. A virág tejfelfehér, néha porcellánfehér, közepe sárgás, gazdagon virággó és jóillatú.

7. **Marion Dungee.** Thea. (John Cook.) Jó növéssű; ennek a pompás sötétbordeauszínű fajnak különösen szép lombozata van. A virág nagy, kehelyalakú, a szirmok szilárdak, erősek, a miért is a virág levággva is sokáig üde marad. Ugy látszik a szabadban könnyen lesz tenyészthető.

8. **Paul Marot.** Theahybrida. (Bonnaire.) Ez a faj meglehetősen erős, merev, fennálló hajtásokat hoz, gazdag lombozattal, és meglehetősen sok nagy virágja van. A bimbó hosszúkásk, a szine igen szép, rózsaszínű. Kedvelt virággó válhatik.

9. **Claude Jacquet.** Remontant. (Liabaud.) Igen jó erős növéssel, nagy, kerek, biborpiros színű virágokat hoz, de az idén még nem igen virággott; egyébiránt mint új faj ajánlható.

10. **Grand Duc Alexis.** Remontant. (Levéque & Fils.) A növény jó növéssű, nagy és szép alkatú. Sötétpiros virágokkal kárminvörös árnyalattal. Szép faj.

1894. évi legújabb rózsák.

Tenyésztője Lévêque és fia, Ivryben a Sajna mellett.

Hybrid remontant : »**Amiral Avellan**«. Erős bokor, széplombozattal. A nagy virágok igen szép alkatúak és pompás kárminvörös színnel.

Hybrid remontant : »**Duc d' Uzès**«. Erőtéljes bokor zöldesfekete lombozattal. Nagy virágai tökéletesek, gesztenyebarnák és sötét majdnem fekete bársonyszerű szegélylél, a közepén tűzvörös árnyalattal.

Hybrid remontant : »**Général de Miribel**«. Erőtéljes bokor, igen nagy sötétzöld levelekkel; a szép alkatú virágok szép rózsaszínűek, tűzvörös árnyalattal.

Thea : »**Comtesse d'Eu**«. Elsőrangú faj. A bokor igen erős, virága nagy, szép alkatú, fehér alappal, bronzszínnel árnyékolva és könnyed rózsaszínű sávokkal.

Thea : »**Madame Augustine Bardiaux**«. Az erőtéljes bokor kerek szép alkatú, teljes nagy virágokkal van borítva, melyek sárgás rózsaszínnel vannak árnyékolva.

Thea : »**Princesse Marie Dagmar**«. Bokra igen erőtéljes, széles nagy hússzínű virágokkal és karcsu bimbókkal, a virágszirmok gyakran kárminpirosszinnel vannak árnyékolva.

Tenyésztője Cochet Scipio Suisnesben.

Cochet Scipio francia rózsatenyésztő az 1894. évben két újdonságot hozott üzleti forgalomba. Ezekről a tenyésztő a következőket írja :

1. Hybrid remontant »**Marie Perrin**«. A „Colonel Cambriels“-ből származik és igen jeles dűsan virágzó szép faj, szép világos zöld lombozattal. A közép nagyságú, gyakran nagy virágok 3 vagy 5-ével csokorban vannak együtt, tiszta gömbalakúak és gyengén ezüstös színűek.

2. Noisette : »**Marie Robert**« „Isabella Gray“-ből származik. Igen erős, magas növése van, egészen sajátosság lombozattal és rendkívül dűs virágzattal. Kora tavasztól késő őszig folyton virágzik. A nagy, teljes virágok a közepén rózsaszínűek, a mi barackszinbe megy át; a virágszirmok széle egészen világos és az egész virág kissé barackszárga.

Rózsaoalaj-készítés.

Vegyünk elő új fénymázolt agyag vagy porcelán edényt, töltsük meg rózsaszirmokkal és annyi kútvizet öntünk reá, hogy a víz a levelek felett legalább 4 cm. magasságnyi legyen. Tegyük már most az edényt teljesen napfényre és hagyjuk ott 3—5 napig nyitva; esténként azonban fedjük be az edényt. Három nap múlva a vízfelületen kis sárga olajcseppek jelentkeznek, melyek 7—8 nap múlva habbá egyesülnek és ez képezi a valódi rózsaoalajat.

A rózsák téli oltalma.

A rózsák téli befedése minden körülmények között a déli vidékeken is, sőt Délmagyarországon és a Duna-melletti tartományokban is szükséges, mert épen télen a leggyorsabban hőmérsékváltozás áll be, a mikor is napokon át néha 10—12° R. meleg után közvetlenül 8—10°-nyi hideg következik, a miért is épen ilyen változás ellen válik a legszükségesebbé a befedés, sőt északi hideget is láttunk épen a mult évben, a mikor is 20—22°-nyi hideg volt, az igaz, hogy ez ritkábban fordul elő, mégis elég gyakran arra, hogy az egészen szilárdak kivételével minden rózsát megöljön. A thearózsa 10 foknál nagyobb hideget nem áll ki és már 8 foknál megfagy, a hybrida remontánt, mely a legszilárdabb rózsafajokhoz tartozik, csak 15° R.-nál fagy meg és csak kevés faj tartható meg ily kemény hideg mellett. Moha, centifoliák, rugosák, Panaché provinz. és rubifoliák a szabadban is maradhatnak. A rózsákat különböző anyaggal fedjük be, de a föld a legjobb és legbiztosabb védelem. Valamennyi rózsza a legbiztosabban telel át és csak ritkán fagy meg a föld alatt, csak hogy nem szabad a gyenge rózsákat nagyon mélyen a földbe hajlítani. Ezekre nézve jó, ha előbb homokkal fedjük be és azután kevés földet teszünk rá, mert a homok alatt még az egészen gyengék is üdén maradnak. A magas rózsákat tegyük ovatosan minden évben egy és ugyanazon irányban a földbe, míg az alacsony rózsákat egyszerűen hányjuk be földdel, még ha a hajtások hegyei ki is állanak a földből, ezeket tavasszal ugyis megnyesegetjük. Mielőtt még a kisebb éjjeli fagyok be nem állottak volna, melyek a rózsza vegetációját beszüntetik, de a rózsafát megedzik, ne fedjük be a rózsákat, de már akkor tegyük azt, mielőtt a lombzat lehullott volna és ekkor vágjuk le ollóval az egész lombzatot. Ez nagy előnnyel jár a jövő évi rózsahajtásra, és az ágak is erősebbek maradnak, mint azok, melyeket a lombzattal fedtünk be. A befedés ideje tulajdonképen az időjárástól függ; az idén például Magyarországon karácsony előtt nem is lett volna szükség a befedésre, míg ellenben tavaly november hó közepén már a föld megfagyott és minden hó alatt volt. A rózsák felfedése tavasszal már nagyobb határozottsággal jelölhető meg és pedig márczius hó második felében, azonban ha csak lehetséges, válasszunk inkább borús nedves napokat, mert ez czélszerűbb a rózsára, mintha meleg napsugaras időben fedjük fel. Ha északi vagy keleti szelek uralkodnak, akkor ne fedjük fel soha a rózsákat, hanem várjunk inkább 8—14 napig is, sőt esetleg déli vagy nyugoti szél beálltáig.

Rosa berberidifolia Pall

vagy

Hulthemia berberidifolia Dumort**Lowea berberidifolia Lindl.**

Valót és hamis dolgot, jót és rosszat irtak már össze erről a rózsáról és sok ideig úgyszólván Eris almáját képezte a botanikusok között, de a virágkedvelők előtt mai napig is vagy teljesen rejtélyszerű maradt vagy egészen ismeretlen. Ritka helyen látták tenyésztve és akkor is csak jeles kertészeknél, akik a rózsával egyáltalán eljárni tudnak.

„Általában tehát ez aligha lesz rózsza vagy éppen nem rózsza“ mondta valaki és miközben vállát vonta, ellenfele lábai elé dobta a kihívás keztyűjét. Ez azonban nem fortyant fel, nyugodtan maradt és meggyőzte ellenfelét. Csupán az a körülmény, hogy a virágnak egyszerű és osztatlan levelei vannak, még nem foglalja magában azt, hogy a rózsától el kellene választani, sőt ez nevetséges volna. Hiszen másutt is előfordul, hogy a növények egyik vagy másik faja majd osztott, majd pedig osztatlan leveleket hoz. Csupán a robiniára kell emlékeznünk. Miért ne lehetne tehát valamely rózsza osztatlan levelekkel? Azonban még csak nem is mindig osztatlan levelű ez a növény. Vannak válfajai, melyeknél bár nem látható az osztás, mégis az erekről fel lehet ismerni, hogy tulajdonképpen az osztás felé hajlanak, vannak azonban példányok, melyeknek kis melléklevelei vannak és nem is ritkán fordulnak elő. Ugy van, ismételjük, a rózsához tartozik ez és rózsza is marad.

Alacsony, körülbelül 60 ctmnyi, sőt kissé magasabb, felemelkedő, nagyon elágazó, kissé nyers bokrot képez, a mely sűrűn lepi el a földet. Az egész kicsiny nyers növény alig látható finom szürke gyapottal és számos tüskével van fedve, melyek a finom hajtásokat a gyökértől egészen a hegyéig ellepik és megvédik. A kis szűrő tövisek török kardokhoz hasonlóan hajlottak és szürkék vagy elefántcsontfehérek. Egyenletlenül hosszúkásak és nehezen távolíthatók el a törzstől. A levelek tojásdadalakúak vagy ékszerűek szilárdan ülők, rövidnyelűek, tompák, a széleken kissé fűrészelték, felül homályos zöldek, alul fehéres zöldek; az egyedül álló virágok egyenlőtlenül nagyok, csinosak, gyakran igen nagyok és április hótól szeptemberig szakadatlanul virágznak, a mellett azonban egyidejűleg soha sincs sok virága. A kehely tüskészőrös, a kehely levelei hosszúkásak és lándzsaszerűen hegyesek. A virágszirmok aranszínűek vagy kénessárgák, nagy biborszínű foltokkal.

Oly sűrű csalitot képez, hogy kis állatkák sem hatolhatnak keresztül és számos földalatti hajtá-

sokat hoz, melyek egy nyáron át négy méternyi távolságra terjeszkednek, ott csiráznak és a felszínre új ágat hoznak, melyek távol az anyatörzstől fejlődnek és csak a legközelebbi évben virágznak. Éjszakra teljesen elhullajtja lombzatát, de nyáron ott is örökzöld ez a csodálatos rózsza vagy megtartja az ágak hegyén a levélkéket, míg alul lassanként mind leveti és a felsőket a legközelebbi őszig megtartja. Ép olyan változatos mint minden más rózsza, majd magasabb, majd alacsonyabb, — majd nagyobb majd kisebb virágokat és gyümölcsöket hoz, többé vagy kevésbé tüskés, különféle képen fejlődő levelei vannak, többé vagy kevésbé örökzöld stb. És nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy nagy hazájában, a hol a tél igen kemény, a nyár pedig tikkasztóan forró, nagyszerű változatosságot fejt ki. Rózsabogyói tüskés szőrrel vannak körülvéve és sötétbarnák, nem vörösek. Nagy számmal termő magvai világos barnák és 6—7 hónap múlva csiráznak, néha azonban előbb is vagy később, aszerint amint kezelik.

E rózsza hazája nagy területen van, mondhatni egész Középpázsia egészen Perzsiáig. A forró síkság növénye ő; található azonban a híres Elboruson is.

Teheran vidékén Perzsiában egy silányabb faja van „stenophylla“ névvel, melynek kisebb keskeny levélkéi vannak és a növény sűrű alacsony növésű. Ezzel mutattuk be az egész csodálatos növényt, a kelet mesészerű virága ez, az ő természetes alakjában.

Eddig csak Zürichben láttam Fröbelnél, azonban nem a leghelyesebb tenyésztési módszer szerint, mert sziklás helyen kezelik mint valamely alpesi virágot. Virágozni ott sem láttam. De nem is alpesi növény ez, mert jobban szereti a síkságot. Fel sem fogható, hogy ha az ember maga tenyészt, miképp lehet róla oly dolgokat írni vagy elbeszélni, miket fennebb mondtunk.

A köves, agyagos talajt kedveli és fekete kerti földben egyáltalán nem fejlődik. Alkalmos a természetes homokos agyag vagy jó gyepes föld, kevés lombosfölddel vegyítve. Az agyagnak soha sem szabad hiányoznia, mert abban buján nő. Edényekben való tenyésztésre nem alkalmas. Csak a szabad talaj kedvező reá, az egész teljes napfény, szél és sivatag, vihar, jég és hó. Ez a növény a vad sivatag gyermeke és Perzsia napsugaras magaslatai, Turkesztán izzó meleg síkságai az ő igazi hazája, és e földnek megfelelően kívánja a tenyésztést is. A ki ezt meggondolja és méltányolja, az tenyésztetni is tudja és egész vad szépségében neveli is. Az árnyék árt neki, ép úgy árt neki a nyáron való sűrű öntözés is. A nehéz agyagos föld ki is száradhat, azért még örömebb virágzik és szebb lesz.

A kertészeknek azonban mindazonáltal kevés hasznat hoz és egyelőre csak a virágkedvelőkre bir érdekel, mert ha egyszer, bár tartósan is virágzik, mégis egyszerre kevés virágot hoz és megjelenése akkor sem vonzó. Kis búvájos virág ez, valóságos rózsaboszorkány. A rózsatenyésztőknek nincs feltétlenül szüksége rá, mégis a park és tájkertész méltán foglalkozhatik vele. Ezekre nézve van bizonyos értéke, de a rózsatenyésztőknek sem kell teljesen értéktelennek tekinteniök, tegyenek és kell is hogy tegyenek kísérleteket a hybridizáció kedvéért, sikerülni fog, csak hogy nem könnyen. Mint magastörzsű növény, természetesen más alanyokra beoltva egészen csinos képet nyújt. Ha beakarjuk oltani vagy ekképen nevelni úgy erős gyökérrzel bíró törzseket kell beszerezniünk és ezeket hideg ágyban vagy üvegházban a fácska héja alatt, vagy ha ez nem lehet úgy hasadékokban beoltjuk és e célra csakis a gyökérnyak alsó hajtásait vesszük igénybe. Az ágak igen finomak és vékonyak. Csakis a frissen levágott ágakat olthatjuk be. Mint fácskát igen kedvelik, hanem mint ilyen igen könnyen megfagy, azért erősen be kell fedniük és azért legjobb ha lefektetjük. Csinos kerítéseket képezhetünk vele és parkokban mindig mindenütt helye van neki. Nálam Nápolyban buján tenyészik. Sűrű kis határvonalakat húzok velök, melyek bár mindenki által áthatolhatók, mégis bizonyos határokat szabok ki az egyes virágfajok között, miáltal nekem hasznos szolgálatot tesznek. Félévig virágzik, és magvakat hoz és földalatti hajtásai gondoskodnak a szaporításról. Ősszel választjuk el a hajtásokat és ültetjük eloda a hova szükséges, ott azonnal megfogamzanak.

A hybridizáció még eddig nem sikerült nekem, bár sokszor megkíséreltem, lehet hogy felületesen, mert nem lehetek mindig mellettök. Ilyes valamit alaposan kell kezelni.

Sprenger C.
San Giovanni a Teduccio
Nápoly.

Rózsatrágyázás.

A rózsák trágyázására legalkalmasabb idő a téli idény és ennek sok előnye van. Elkorhadt régi guanoval trágyázuk a rózsát és minden mélyedést teljesen megtöltünk vele, miáltal a szabadon hagyott gyökereket nemcsak befedjük, hanem a trágyát is közelebb hozzuk a gyökerekhez. Tavasszal, ha megszabadítjuk a téli kötelektől a rózsákat, a földet meggerblyézzük és aztán jól aláássuk és összekeverjük. Minden ilyen trágyázott rózsza erősebb hajtásokat hoz, könnyebben és szebben virágzik s nem oly könnyen korhad el, mint a trágyázatlan.

Rosa Noisettiana „L'Ideal“.

Ma a legszebb noisett-rózsa és minden rózsakedvelő által keresett faj. Erős növése folytán gyászrózsának is használható, ha alanyul meglehetősen erős és erőteljes vadonczot veszünk. Ép így lehet alul szemzettekét kúszó rózsácul alkalmazni, mert meglehetősen magasra kúszik, csak hogy télen át jól be kell fedniük, akként hogy behajlitjuk a földre. A hajtás fiatalon gyönyörű vöröszinű és a lombzat fénylő sötétzöld; a bimbók ideálisan szép színűek, hosszúkásak; a virág szép alakú, aransárga érczveres alapon, aranszínű árnyalattal és különböző piros színekbe játszik. A félig kinyílt bimbók felülmehatlanok és minden más fajtól egészen elütök, színökre nézve is egyedül állanak. Sajnos, eddig nem eléggé gazdagon virágzik, mindazonáltal megérdemli, hogy külön kiemeljük. Tanácsos ép úgy mint a Maréchal Nielnél ennél a fajnál is meglehetősen hosszú hajtásokat hagyni, ha közönséges magastörzset vagy bokorrózsát akarunk nevelni.

Magastörzsű rózsák téli nemesítése.

Nem mindenkinek van alkalmá, hogy a híres rózsászokhoz hasonlólag magastörzsű rózsáit nyáron a szabadban nemesítse, mert ez a módszer bizonyára a legjobb; az uradalmi kertészek valamint a kereskedelmi kertészek is a téli időt használják fel e célra és éppen oly szép és egészséges rózsátöket nyernek mint amazok.

Czélyszerűbb a nemesítéshez csak egészen egészséges, jó, 2 éves törzseket venni. (Hogy vadrózsákat vagy magonczokat alkalmazzunk-e az egészen mindegy; csak egészségesek legyenek és jó gyökéretűek.) Vágjuk le a vadoncznak gyökereit meglehetősen erősen, sima vágással akkép, hogy ez nem egész nagy cserépbe beilleszthető legyen és erőteljes tápláló tömött földre ültessük el; czélyszerű a gyökereket előbb folyékony agyagba mártani. Novemberben ültessük el, a nemesítést december végén február elejéig eszközöljük, mert ez a legkedvezőbb idő arra, mert a február hó végén és márcziusban nemesített rózsák már nem jól tenyésznek. A nemesítés egy délnek eső házban történjék, melyet kezdetben erősen be kell árnyékolnunk, mihelyt azonban a nemesített rózsák nőnek, a teljes napfényt hagyjuk meg azoknak. Mindenesetre legjobb a vízfűtés, elégséges azonban a csatornafűtés is.

Csak füstnek nem szabad a helyiségbe behatolni; alkalmaznak egyszerű vaskemenczét is és pedig egészen jó eredményyel. Mihelyt az alanyok a cserepekben el vannak ültetve, helyezzük el az üvegházban egyiket a másik fölé és eleinte csak

6—8° R. hőmérsékletet vezessünk be, 14 nap mulva emelhetjük 8—10 fokig is; mihelyt a hajtások mutatkoznak akkor 12° R.-ig és öntözzük meg naponta 3—4-szer de csak a törzseket, nehogy a föld túlságosan nedves legyen, mert a rózsaalany ép oly kevés nedvességet mint szárazságot tűr el és sokkal finyásabb mint az ember gondolná. Mihelyt a hajtások megjelennek, emeljük a hőmérsékletet 12 = 15° R.-ig és csupán egészséges galyakkal nemesítjük a rózsákat, használjunk erre csupán igen éles késeket, melyeket minden második-harmadik nemesítés után élesítsünk meg újból. (Legjobb ha børszijen élesítjük.) A legjobb nemesítési módszer a szemzés illetve az oltás — téli szemzés — a mikor is a szemet a galy egy kis részével (mint a nyári szemzésnél) kivágjuk és a meg nemesítendő törzset a szem nagyságának megfelelőleg bemetszük és a szemet jól beillesztjük és pedig úgy hogy a nemes hajtásnak a héja leg alább az egyik oldalon a rózsaalany héjának teljesen megfeleljen illetve a héjak egymást fedjék a hol aztán hárszal vagy gyapotszálakkal légmentesen bekötjük; nem szükséges viasszal bekenni, mert a nemesítés után a törzset többé nem öntözzük, hanem öntünk naponta két-háromszor sok vizet az utakra, hogy az üvegházban ezáltal mindig nedves levegő legyen. Négy hét mulva ha a rózsák nőni kezdenek, helyezük a cserepeket más helyre, tisztítsuk meg a vadoncokat, oldjuk fel a kötéseket és tartsuk a hőmérsékletet 12 fok R.-on, nehogy a hajtások nagyon bujjanak, — hanem inkább erőteljesek legyenek. Márczius hóban helyezük el a rózsák hajtásokkal bíró nemesítéseket mind egy — csupán négy — nyolcz foknyi meleggel bíró házba. Ha a hőmérséklet a szabadban meleg, úgy szellőztessük eleinte kevésbé a helyiséget, később azonban sokszor, hogy a hajtások minél erősebbek legyenek. Április hó végén és május elején helyezük el őket egészen a szabadban és kezeljük a szükséglet szerint; czélszerű a téli nemesítéseket egy éven át a szabadban tenyészteni és csak a második évben állandó helyökre elültetni, mint már elég erős rózsát, annál is inkább, mert sok fiatal nemesített rózsza megy az első évben tönkre.

A megcsontított rózsákat

ha a telelés folyamán egerek stb. megrágcsálják, legjobb ha a csontításnál simán levágjuk és faviasszal bekenjük; ha nincs viasz kéznél úgy vegyünk folyosított agyagot, kenjük be ezzel és kössük be a sebet vászonnal. Sokat megtarthatunk így, de egy részök rendszeren tönkre megy.

A kétszínű kapucezinus rózsza.

Rosa capucine bicolor. — *Rosa lutea punicea.*

Ez a régi rózsafaj ma már csak Horvátországban Haslau mellett tenyészik vadon, annélkül hogy biztosan ismernők eredetét, azonban sejtik, hogy ezt a rózsát, melyet II. Miksa császár keletről kapott és azt Bécsben levő kertjében elültetett, a törökök Bécs városának ostroma alatt az ültetvényeket összerombolván, magukkal vitték és hadjárataik alatt Haslauig hozták. Franciaországban és más országokban „Rosier d'Autriche” — osztrák rózsának hívják; Angliában „Austrian Briar” néven ismerik. E faj igen szép, nagy, de egyszerűen virágzó, és régebbi időben sok helyen volt található.

Rosa polyantha „Clotilde Soupert.”

Ez pompás folyton virágzó csoportrózsza és megérdemli, hogy a fehér bengálrózsák helyett egész csoportokba ültessük. Félmagas, könnyen nő és többször virágzik mint bármely hónapos rózsza. Több oldalról mint igen jó üzdészeti rózsát ajánlják, azonban ez csak részben igaz. Igen jól hajt és erős, de bimbói, melyek többnyire barkaszerűleg vagyis csoportosan jelennek meg, csak ritkán válnak tökéletes virágokká, sokáig fejlődnek ki és a melyek végre tökéletessé válnak, kicsinyek maradnak és gyorsan széthullanak, mivel a virágszirmoknak pár hétre van szükségük a kifejlődésig és alig nyílnak ki teljesen, máris elvirágoznak. Nyáron azonban gyorsabban, tökéletesebben virágoznak és szakadatlanul, a miért is mint egyik legjobb sokvirágú csoportrózsza ajánlható. — Egyébként jól bevált azért is, mert szép, sokágú hajtása és sűrű, üde és zöld lombozata kedvelté tette.

Rózsa-értekezlet Antwerpenben.

Az ottani vidék rózsászai az ez évi rózsakiállítás alkalmából congressust hívnak. Az időpont még nincs meghatározva. Megbeszélés tárgyául a következő pontokat tűzték ki:

1. Egy nemzetközi rózsagyűlet alapítása.
2. Száz legjobb rózsafaj ismertetése.
3. A katalogusokban előforduló hasonló fajok meghatározása.
4. Egy rózsakiállítás rendezésének legjobb módja.
5. A különböző rózsaalanyok.
6. Miként lehetne leghathatósabb módon megakadályozni kétesértékű rózsaujdonságoknak a kereskedelembe való behozatalát.

7. A katalogusokban előforduló fajok számának leszállítására.

A kérdések érdekesek és mi feszült figyelemmel kísérik az értekezlet eredményét. Kívánatos volna, ha e kérdések kedvező megoldást nyernének. Ezt őszintén óhajtjuk.

A harmadik német rózsakiállítás Görlitzben 1894.

A német rózsabarátok egylete a Lübeckben elért eredménytől sarkalva elhatározta, — mint azt már az ugyanezen évfolyam első füzetében közöltük — hogy a folyó évben III. rózsakiállítását rendezze és e célra Görlitz városát választották.

Druschki Károly, görlitzi nagykereskedő, a nagy rózsabarát és mindenek felett rózsaismerő, kit az egylet számos tagja igen jól ismer; nem régen összeköttetésbe lépet az ottani parkfelügyelővel Sperling-gel, a kivel együtt szűke körű előkészületeket tett, a város és egy helyi bizottság részéről a legmesszebb menő támogatásban részesültek; most már csupán az egylettől függ, hogy minden kínálkozó eszközt megragadjon, mikép úgy a kezdeményezőnek mint az ottani hatóságoknak minden téren a kellő támogatást nyujtsák, hogy így minden tekintetben nagyszerű és sikerült legyen ez a rózsakiállítás.

A rózsakiállítás a Neisspartjának egyik legszebb és legfestőiebben fekvő parkrészén, és azzal határos és ültetvényekre átváltoztató mintegy három hektárnyi területen lesz rendezve.

A város 1000 márkával segélyezi a kiállítást, átengedi az ültetvényt és azonkívül vízvezetékét rendez be. A költségek fedezésére 6000 márka van előirányozva, határozatba jött a telefon bevezetése és tervben van villányvilágítás is. A talaj rózsatenyésztésre a lehető legjobb, megfelelő és kitűnő trágya áll rendelkezésre, szóval minden oly kedvező és a kiállítás ügye oly ügyes kezekre van bízva, hogy mi mindenesetre a legnagyobb részvételt tanácsolhatjuk.

Mi tehát felszólítjuk az összes magyar kertészeket, általában azonban minden rózsakertészt és rózsabarátot, valamint más virágkertészeket is, hogy ideiglenes vagy végleges bejelentéseiket mielőb elküldjék Görlitzbe. A tervezett rózsakiállítással kapcsolatban lesz Coniferák, szegfűk, árvácskák, begoniák, és évelő növények kiállítása is és pályázatot irnak ki a virágszőnyegek, virágkötészetre, kerti tervek, és technikai segéd-eszközökre.

Mihelyt a végleges program megjelenik, azonnal közölni fogjuk azt tisztelt olvasóinkkal.

Uj szer a levéltetvek kiirtására,

főképen a rózsatenyésztésnél, továbbá a gyümölcsfáknál, a penészgomba megölésére, a veszélyes levéltetvek, hernyók, cserebogárczák és más élősd állatok kiirtására.

Keverjünk jól meg 10 krajczár értékű mangansavas kálit egy evőkanálnyi konyhasóval és egy evőkanálnyi mosószódával és tegyük e keveréket egy liter vízbe és forraljuk fel. A használatnál, akár a növények vagy fák permetezése, akár pedig a föld megöntözésével vesszük igénybe; — tegyük az erős oldatból annyit valamely edénybe, hogy mintegy 100 liter vizet átlátszó gyöngye lilaszinre fessen, és ekként használjuk fel.

Ezt az oldatot kezdetben kevésbé használjuk és csak akkor használjuk inkább, ha a növények még mindig szükségnek, mert igen erős oldat r o z s d a f o l t o k a t támaszt.

Kezdetben tehát egyszerű permetezések által tegyük kísérletet, az eredmény nem maradhat el.

M. E.

Kérdések és feleletek.

(E cím alatt rendezt tért nyitunk t. olvasóink számára, hogy szakszerű kérdéseikre felvilágosítást nyerhessenek és tisztelettel felhívjuk olvasóinkat hogy e tért a legszélesebb módon igénybe vegyék és a kérdésekre ismereteik és tapasztalataik alapján reflektálni sziveskedjenek.)

1. Tud-e valaki e lap olvasói közül közelebbit a kúszó Nyphetos-ról. (Climbing Nyphetos.)

B—i.

2. Télen át évenként rosa canina alanyokat nemesíték részben alvó szemekkel részben zöld hajtásokkal. Némely gyökérnyak héja jól elválasztható, némelyik kevésbé, daczára annak, hogy mind hajtásban volt. Mi ennek az oka?

Kovács János.

3. Lehet-e a rózsát a szobában is úgy tenyészteni, hogy télen át virágzó rózsáink legyenek?

Egy rózsakedvelő.

4. Tenyésztésre és a későbbi magastörzsű rózsá művelésére rózsabogyókat gyűjtöttem. Ezek között vannak kerek és hosszúkás bogyók is. Különböző fajok ezek?

Délvidéki kertész.

5. Az 1893-iki rózsaujdonságok közül melyik három faj a legjobb úgy alakjára, színére, mint növéseire nézve?

R. H. Debreczen.

▶▶▶▶▶▶▶▶▶▶ ALTALÁNOS KERTÉSZET. ▶▶▶▶▶▶▶▶▶▶

A legszebb Canna.

CANNA
Königin Charlotte

Wilhelm Pfitzer,
Stuttgart.

Hogy mennyire szép és mily nagy értékük van az új nagyvirágú dúsan virágzó Cannáknak díszkertekben és parkültvényekben, ez a legutóbbi években bizonyult be, mivel a Canna kedveltsége mind nagyobb lett és a legközelebbi években még inkább el fog terjedni és teljes joggal, mert alig van szebb nyári virág, melyet oly sokoldalúlag lehetne alkalmazni mint ezeket az új, nagyvirágú Cannafajokat, melyeket nemcsak mint pompás, levélnövényeket hanem mint virágokat is nagy hatással alkalmazzák. Könnyen szaporítható és tenyészthető. Gumói könnyen telelnek, azért csupán a beszerzési költségeket kell ráfordítanunk.

A legújabb és legszebb Canna Pfitzer Vilmos tenyésztése „A Sarolta királyné” Canna, melyet a legmelegebben ajánlhatunk. Ezt a szenzációs ujdonságot, melyet éppen most hoztak forgalomba, a lübecki kiállításon a nagy porosz állami éremmel tüntették ki, épúgy kitüntette Londonban a királyi kertészeti társaság és a nemzetközi kertészeti kiállítás Liège-ben, a hol méltán megcsodálták.

A lipcei nemzetközi jubileumi kiállításon 1893. augusztus havában Németország kereskedelmi kertészeinek tiszteletdíját nyerte, és azonkívül ezüstérmét. Ez az ujdonság elvitáz

hatlanul a legnagyobb, a mit enemben eddig felmutathattak.

A Musá-hoz hasonló nagy levélzete gyönyörű zöld aczélkékbe átmenő 80–90 cmnyi magas és akár mint egyes növény, akár pedig csoportokban disztésül használható. A rendkívül pompás virágcsokor uralkodik a levélzet felett és kifogástalan alakú nagy virágjai szép csoportot képeznek. A virágok bársonyszerűek, gránátpirosak, 8 mmnyi széles világos kanárisárga széllel. A növény akár cserépben, télen melegházban vagy szobában készséggel virágzik és felülmulja a legjobb Crozy-féle fajokat, és minden virágkedvelő teljes elismerését vivta ki.

Október hava óta van forgalomban; darabja 6 frt 20 kr. (10 márka.)

*

A VII. évf. I. füzetében közölt és a Cannáról szóló tudósításonk kiegészítésül közöljük a fennebbi sorokat, megjegyezve, hogy hibásan jeleztük ott „Sarolta császárnőnek“ ezt a Cannát, mert „Sarolta királynő“ a neve.

A gyöngyvirágok korai tenyésztése.

Az egész világon ez időtáiban forcirozzák a gyöngyvirágok művelését. Különböző módot alkalmaznak és majd mindennek jó eredményt érnek el. Mindazonáltal azonban meg kell egyeztetni a különböző módszereket a különféle gyöngyvirág-csirákkal. Így például mostanában gyöngyvirág-csirákat tenyésztnek nehéz agyagföldben és könnyű homokföldben, az utóbbi inkább a kora tenyésztésre alkalmas, az előbbi az újév utáni üdészethez; de mégis vannak, akik saját virág-csiráikat használják az üdészetre, ha nehéz agyagföldben is termesztik és épen úgy sikerül ezeknek is, épen azért, mert a virág saját csiráit ismerik és előnyeikről meggyőződtek. A vevő gyakran kérdezi, hogy honnan szerezzék be a legjobb csirákat? Helyes feleletet erre adni nehéz, mert senkisé állhat jól egy sikerült korai üdészetéről, mert e képesség részben a talajtól, részben a múltévi nyári időjárásától, de főképen a művelés kezelésétől függ.

Egy igen jeles szakember a következőket írja nekem:

„Ez a kora csirázási képesség valami láthatatlan dolog, a mely maga az érzékenység, gyakran a legcsekélyebb ok miatt meg lesz zavarva és a legtöbbet ígérő csirák is a korai üdészetnél, gyakran a legmérsékeltbb eredményt mutatják fel; én azt a tapasztalatot tettem az én rendkívül

nagy és sokévi üdészetemben, hogy a csiraképességet abszolút biztossággal soha sem lehet meghatározni, ennél fogva a korai üdészetnél sohasem veszem csupán az egyik fajt (t. i. egy talajból) hanem többféle fajt, a mely rendszer szerint jobb eredményt értem el és a közeledő időben mindig virágzó gyöngyvirágaim voltak, mert ha az egyik faj hiányos, veszem a másikat, — ha mindakettő jönak bizonyul, annál jobb.

Épen azért ajánlatos mindazoknak, a kik sok gyöngyvirágot tenyésztnek, hogy szükségleteiket ne egy helyről fedezzék, mert előfordul, hogy a lelkiismeretesebb kezelésnél is egy és ugyanazon faj csirázási képessége rossz, holott az azelőtti évek termése kitűnő volt. Például 3 év előtt nedves nyári időjárás után az ismert berlini korai csirák is csak 15 legfeljebb 50% virágot hoztak.“

Sohase ássuk ki korán, hanem csupán november hó közepén a gyöngyvirágcsirákat és tegyük — a korai üdészet céljára — azonnal 25° megre, mert ennek előnye van. Legtöbbet szenvednek a csirák akkor, ha korán vesszük ki a földből, vagy ha a leveleket szeptember végével lenyessük, hogy gyorsabban érjen meg, vagy pedig ha későn vesszük ki, vagy ha az osztályozásnál hosszú fekvés után elhervadnak, vagy nagyon meleg helyiségben vannak; mindez a csirázási képesség rovására történik és azért nagyon ajánlatos, hogy a csirákat mindig igen nedves és hűvös helyen tartsuk és azokat mindjárt ismét nedves homokba vagy földbe tegyük, ahol csupán a fagyás ellen kell megoltalmaznunk.

Bármily egyszerű is a gyöngyvirágok korai tenyésztése, mégis jelentékeny ismeretet követel, de különösen nagy lelkiismeretességet. A csirákat homokban, mohában, fűrészporban, vagy könnyebb földben ültetjük el, vagy legjobb, ha homok, moha és fűrészpor keverékbe tesszük, melyet mindig igen nedvesen kell tartanunk; az elültetés után a csirákat befedjük öt-hat centiméter magasságban mohával, hogy a meleget egyenletesen tartsuk meg hosszabb ideig és 22–26° R. talajmeleget fejtünk ki és mindaddig sötét helyre tesszük, míg a hajtások mutatkoznak; ekkor távolítsuk el a felső mohát és mihelyt a virágok megjelennek, engedjünk kissé világosságot azokhoz, hogy megerősödjének, és ha már meglehetősen virágzanak, tegyük kissé nedvesebb helyre, hogy a virágok tovább megtarthatók legyenek. Ha igen korán vesszük ki a melegből a virágokat, nem virágzanak teljesen, hanem a harangocskák kicsik maradnak, megsárgulnak vagy lehullanak.

Cheiranthus Cheiri semperflorens.

Az új párizsi mindig-
virágzó nyári és téli máz-
ibolya.

Feltűnő ujdonság, me-
lyet melegen ajánlhatunk.
Kora tavasszal vetjük el
magvát, mire gyorsan fej-
lődik, mint a nyári ibolya
és már június hóban hozza
nagy tömegben szép bar-
nássárga és sötétbronz-
barna, jóillatú virágait,
melyek nem oly merevek
mint a többi arany máz-
ibolya fajoknál hanem
elegáns, hajlékony nye-
leken virágzanak és pedig
szakadatlanul késő télig,
ha október végével csere-
pekbe ültetjük és világos
félig hűvös helyeken he-
lyezzük el, a hol gyakran
egész tavaszig virágzanak.
Ez az új faj minden
célra alkalmas és a kert-
tulajdonosoknak, minden
kertésznek és minden
virágkereskedőnek ajánl-
juk.

Néhány szó a levélnövények műveléséről a szabadban.

Hogy valamely parknak tropikus tájképe legyen,
szükséges, hogy a többek között különböző levél-
növényeket ültessünk el egyenként vagy csoport-
osan. Itt csupán azokról a levélnövényekről írok,
melyek a mi kertültetvényeinkben a nyári ültetésre
alkalmasak és a melyek tömeges virágzásukkal,
vagy hatalmas leveleikkel a kertnek exotikus
külsőt kölcsönöznek. A legimpozánsabb levélnöv-
ényeket az aroidák, cannák, seytaminák, cyperák
és musák családjában találjuk. Némely nedves
hűvös nyáron gyakran hiányos növést tapasztalunk
a legjobb levélnövényeknél is, miáltal nagyobb
hatást nem lehet elérni. Nem csupán erőteljes talaj,
erős trágyalé vagy világos és nedves hely, hanem
meleg időjárás is szükséges, hogy hatalmas csoport

fejlődjék. Ép oly kevésbé van biztosítva az ered-
mény, ha melegházban vagy trágyaágyban ültetjük
el, mert ezek a növények csupán a levegőváltás
miatt is szenvednek. Hogy a virágkedvelőket a
levélnövények csoportok ültetésére sarkaljam és
hogy kedvezőtlen nyár mellett is festői csoportot
biztosítsak, célja az én közlésemnek. A következő
eljárást kérem alkalmazni:

Ha ez az eljárás nem is új, mégis kevés kert-
tulajdonos és kertész alkalmazza. Azon a meg-
határozott helyen, ahol a növénycsoportot elültetni
akarjuk, április hó kezdetén 75–100 cm. magas
földet kiássunk, $\frac{2}{3}$ részben ló- és apró marha-
trágyával megtöltjük, jól megtapossuk és erősen
megöntözzük; erre a kiásott földet porhanyó
marhaganéjjal megkeverjük és ismét vissza-
helyezzük a virágágyba, de úgy, hogy a gyp

terület felett 20 cm. magasságyra legyen felhalmazva. Ebben az állapotban hagyjuk a földet április közepéig, hogy kellőleg megülepedjék és minden sülyedésnél a megmaradt földet ismét felhányjuk, hogy a gyepterület színvonalát mindig meghaladja, a mi a csoportra nézve igen fontos, csak hogy minden feltöltésnél a földet jól összekeverjük. Május hó első napjaiban ez a föld meglehetősen leülledett és átmelegedett úgy hogy különböző gümókkal, m. p. *Amorphophallus*, *arum*, *caladium*, *canna* és *colocasia* gümókkal beültethetjük. A gümókat kellő tisztítás után a növény növése szerint rendezzük el. A magas kannákat a közepén, körül a Crozy-féle kannákat *amorphophallus*sokkal, *arum* vagy *caladium*mal stb. Tíz-tizenkét nap mulva már megjelennek a hajtások, ezeket azonban minthogy ekkor még valószínűleg még május közepén vagyunk és esetleges éjjeli fagyoktól kell félnünk, szalmafedőkkel vagy faládákkal kell éjjeleken befednünk.

Május végével, a mikor már nem kell fagytól félnünk, ültethetünk még *gladiolust*, *montbretiat* és ezeket szegélyezzük *perillával* vagy *coleus hero*-val vagy *salvia argentea*-val. Lehet azonban tetszés szerint május vége felé az ilyen elkészített földben bambusokat, *colocasiát*, *cyperust*, *ficus elasticát*, musát, *panicumot* vagy *sancheziát* ültetni, csak hogy a musához szélről védett helyet használjunk, hogy kolosszális leveleit megtarthassa.

Hogy erősebben fejlődjenek, a nyáron át erős öntözés, gyakori kapálás szükséges és az így kezelt csoport laikusnak valamint szakembernek egyaránt méltó csodálkozását fogja kivívni.

Végül még néhány levélnövényt sorolok elő, melyek még, vagy árnyas helyek szegélyezésére szolgálhatnak.

Napos helyekre alkalmasak :

Acacia lophanta fajok, *Aralia papyrifera* és *sieboldi*, *arum*, *bambusa*-fajok, *abutilon Thompsoni*, *acalypha*-fajok, *canna*-fajok, különösen az új Crozy-féle hibridák, *caladium esculentum*, *colocasia*-fajok, *cosmophylla cacaloides*, *datura arborea*, *dracaena australis*, *eucalyptus globulus*, *ficus elastica*, *humea elegans*, *helianthus major*, *musa*-fajok, *panicum plicatum*, *pennisetum*, *solanum*-fajok, *udeák*, *sanchezia nobilis* és *vigandia* fajok.

Napos helyeken trágyaal nélkül alkalmasak :

Agavék, *beschoneriák*, *furcroyák* és *yucca*-fajok. Félárnyas helyekre :

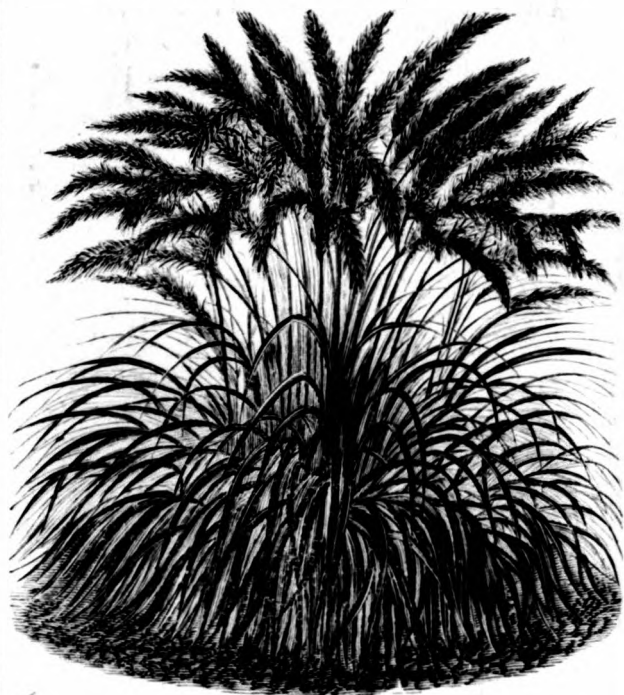
Aspidistra, *dracaena*, *funkia*, *hortensia*, *grevillea*, *robusta*, *farfugium grande*, *musa*-fajok.

Hogy a csoportok szegélyezésénél kellő kontraszt álljon elő, ajánlom a következő fajokat :

Coleus hero és *verschaffelti*, *farfugium*, *pennisetum*, *perilla* és *salvia argentea*.

Hanzel Albert,
Beodra.

Pennisetum Ruppelianum.

Csak fű, hanem gyöngye a fűfajoknak és ha a világ minden füve a szépség díjért pályáznék, úgy a díjat valószínűleg ez a pompás *Pennisetum* nyerné el. Hasonlít a *gynerium*hoz, de sokkal elegánsabb. A keskeny, üde, zöld levelek elegánsan hajlanak meg és a szabadban csodálatos ellentétet képeznek minden más növényvel. Maga a növény is egyedüli dísz a kertnek. A karcsú, hosszúkás, és díszes kalásza július közepén jelennek meg ha márcziusban vetjük el. Körülbelül 25 cm, hosszúak, folytonosan szaporodnak a tél beálltáig és biborpiros ibolyaszinbe átmenő a napfény mellett feltűnően szép és pompás csoportokra, cserépben való tenyésztéshez, virágédények díszítéséhez, Makartcsokrokhoz szebb füvet nem találhatnánk. Minden fű koronája és a legmesszebb menő igényeknek is megfelel. Gyorsan nő, kis cserepekben is 10 sőt több kalászt is hoz, üde és elegáns. Kívánhat e még többet a kertész?

„Schöner aus Nordhausen“-alma.

(Nordhausen szépe)

Ennek az almaújdomságnak gyümölcsei (a legjobb német tenyésztés) szépségük, dús nedvtartalmuk, kellemes borizű zamatjuk és tartóságuk miatt a legnemesebb pogácsalmákhoz sorozhatók; hasonlítanak a téli taffetalmához, de annál nagyobbak és szebbek. Fája magas, szép koronákat képez. E faj, mely igazán jó asztali gyümölcs, minden gyümölcskedvelőnek ajánlható.

Koch A.
kertfelügyelő.

A bécsi kertészeti egyesület Chrysanthemum-kiállítása.

November 5-én tartotta a bécsi kertészeti-egyesület virágtermeiben az első Chrysanthemum-kiállítását, s a termék megteltek száz és száz különböző fajú, pompázó Chrysanthemummal. A virágkedvelők s a kertészek számára gyönyörűség volt a kiállítás s az osztrák kertész-egyesületet minden dicséret megillet a nyújtottakért. A rendezés igen szép volt, különösen a kertészegyesület által kiállított virágágy volt művészies, festői, s utána kivált a többi közül Lauche-nek Lichtenstein herczeg eisgrubeni kertészének csoportja.

A legszebb virágpéldányokat Ruzicska, a Zichyek penzingi birtokának főkertésze, Dittrichstein herczeg nikolsburgi kertésze, Sandhofer, a gróf Harrach-féle brucki birtok főkertészet, De-Preydellet Valenzéből, Götze és Hamkens Hamburgból s néhány bécsi műkertész állította ki.

Kiváló érdeme a kertészeti egyesületnek, hogy jég közt konzervált virágokat is mutatott be. Schubert igazgató, a bécsi jéggyár útján állította ezt a konzerválást úgy elő, mint az 1892-ben Uj-Seelandban, Westminsterben, Londonban bemutatták. Hogy e virágokat Angliában ki lehessen állítani, jégbe kellett fagyasztani, mert másképp nem lehetett volna azokat oda szállítani. Enélkül fogalmunk se volna arról, hogy ellenlbasaink miképen tenyésztik és növelik a növényeiket.

A kiállítás fényesen sikerült s minden ősszel meg fogják újítani.

M. V.

A styriai kertészeti egyesület chrysanthemum-kiállítása.

A múlt évi november hó 9-étől 12-éig tartott chrysanthemum-kiállítás világos bizonyítékát nyújtotta annak, mily meglepő eredményt ért el a gráci kertészet a chrysanthemum művelése körül egy czéltudatos program betartása mellett. Ez a kiállítás jeles minőségű virágokat mutatott be, melyek minden tekintetben nagy haladásról tanuskodtak. A kitűnő rendezés folytán minden egyes virág szépsége érvényre jutott.

Különösen kitűntek: Don Alfonzo de Bourbon kertésze (főkertész Dornbusch Pál), Edelsbrunner Károly cs. és k. várkertész, Louisenhaini kertészet (főkertész Steiner J.), Sprenger Pál kereskedelmi kertész, Dr. Müller Ferencz kertésze (főkertész Salchli Károly), Steinwender József és Wiedner János kereskedelmi kertész.

A bécs-hietzingi kertészek és virágkedvelők egyesületének harmadik Chrysanthemum-kiállítása.

Mint minden évben, úgy tavaly is megtartotta ez az egyesület a Chrysanthemum-kiállítást, és pedig november 7 és 11-dike közt a Volksgarten hangversenytermében. A látvány nemcsak a szakértőt büvölte el, hanem a laikust is, mert lehet mondani: a kontinensen még nem volt ilyen szép kiállítás. Az előkelőbb hietzingi kertészek ismeretesek a virágművelésben elért tökélyükről, de ez évben felülmulták önmagukat a Chrysanthemum-kiállításon, mert a kiállított példányok igazi remekei volt a tenyésztésnek. Ha voltak még, kik a Chrysanthemum iránt ellen-szenvvel viseltettek, ez a kiállítás eloszlatta képzelt antipathiájukat, s aki ezeket a virágokat látta, az meg van nyerve a számukra.

A Jurynek nagyon nehéz volt a helyzete, s gyakran a harmadik, negyedik, sőt hatodik díjat kellett odaitélnie olyanoknak, a kiket az első is méltán megilletett volna. Alig volt még pályázat, a mely a pályabíráknak ilyen nehézségeket okozott volna. Ennek daczára azonban, mindenki meg volt elégedve a bírák ítéletével, mert a legkissebb díj is nagy megtisztelés és elismerés volt a tenyésztő iránt.

A nagy díszoklevelet, a melyet rendszerint csak egy példányban állítanak ki, most két példányban készítettek el, s azokat Döbler és Leenek ítelték oda, noha kívülök még két kiállító meg-érdemelte volna.

Ilyen nagyszabású Chrysanthemum-kiállítás eddig még nem volt, s az egyesület büszke lehet arra, amit nyújtott.

A virágkötészetben, a melyben a bécsi ring legelső virágművészei keltek versenyre, Müller József és Fossaty asszony vitték el a babért.

M. V.

A bécsi kiállításokon bemutatott legszebb Chrysanthemumok.

I. A legeslegszebbek: Lili Bates, George Ch. Childa, Florence Davis, Mrs. Woltu Cutling, Waban, John H. Taylor, Mrs. E. D. Adams, Winterkönigin, Felix Cassagnan, Alberic Sanden, Mrs. Beale, Coronet, Lord Brooke, Spartel, Leon Franche, Meg. Merrilis, Thunberg, John Firth, Mrs. H. Cannel, Elaine, Grand Turc, Soleil Levant, Val d' Andore, M. Clemence, Wm. Elliot, W. W. Cowles, Col. W. B. Schmith, W. H. Lincoln, Sunflower Anemone, Edwin Mollineux, Coronet, Sabatier, Docteur Resau-celle, Jeanjean, Souvenir de ma méré, Japanese, Chamois, Balmoran, Triumphe du Chateleten, La Siesta, Admiral Th. Symores, Peter de Great, Lilian B. Bird, William Holmes, Soucre d'or, Mahomet

Ben Har, Edouard Audigier, Condor, Niniveh, Shasta. II. Gyönyörűek: La Triomphante, W. A. Manda, Louis Böhmer, Bouquet fait, William Robinson, Avalanche, Belle Paule, Cythère, Etoile de Lyon, Oracle, Ismael, Mecca, Omar, Sunset, Beauty of Exmouth, Mrs. D. R. Ward, Mrs. J. Hopkins, Mrs. Ch. Lebogne, Robert Heverday, Garteniusp. Umlauf, Lizzie Cardeledge, W. G. Mewid, Mrs. D. Ward, Anna Dorner, Mrs. S. D. Adams, Mohikan, Mrs. A. G. Ramsau, President Lesemann, The Tribune, Vivian Morell, W. Fricker, Sir Richard Wallace, Damascus, Royal Soleil, General Negriér, Gloriosum, Alcazar, Mrs. Bernard, Mrs. Lay, Hivor Fleure, Prince Kamonski, Mr. A. Dufour, Mr. Pierre Destauber, Mad. Ricoud, Ville d' Auvers, Jardinier Berard, Mad. H. Robert, Erecta superba, Criterion, Mons. Lemonie.

M. V.

Paeonia chinensis. (Khinai bazsarózsa)

(Herbacea.)

Oly hálás kerti növényről emlékezem ez alkalommal meg, mely bár általánosan ismeretes és mindenütt található, mégis kevésbé ismert és ritkán található. Bármily különösnek hangzik is ez, mégis úgy van, mert a paeonia mindenütt, minden falusi kis kertben el van terjedve — régi haragos vörös színű törzs alakjában, de kevesen ismerik szép szindús: fehér, crem-sárga, fehér cremszínű, bor-rózsa színű, testszínű, halvány és sötétrózsa színű, chamois, lila, karmin, karmazsin, bibor, skarlát, viola-vörös stb. színű fajtáit, s azért nem mulaszthatom el, hogy erről az igénytelen és mégis oly hálás szabadföldi virágról néhány ajánló szóval meg ne emlékezzem s a kertkedvelők figyelmét felsorolt fajtáira felhívjam.

A paeonia chinensisnek minden, még oly kis virágos kertben helyet kellene szorítanunk, s minthogy ültetésére a tavaszi idő a legalkalmasabb, azért most hívom fel rá a virágkedvelők figyelmét. E hálás növény minden helyen és minden kerti földben tenyészik csoportokban, ágyak szélén, gyepes helyeken, fa- és cserjecsoportok előtt, mindenütt igen csekély ápolás mellett pompásan tenyészik, minden évben kifejtve szindús nagy virágait. Több fajta egy csoportban a legszebb látványok közé tartozik, a mely minden virág kedvelőt elragad.

Ime a legszebb fajták összeválogatott gyűjteménye alba odoratissima, tömötten teljes, tiszta fehér illatos.

amabilis, viola-rózsaszínű,

atrosanguinea, bibor-skarlatszínű,

Baronin v. Rothschild, világos rózsaszin,

Beauté française, rózsaszin fehérrel,

bicolor, sárgás; porszállai karminszínűek, Comte de Coussy, harmatos rózsaszínű, globosa, lilás rózsás-testszínű, alantabb sötétes árnyalattal,

insignis, violaszinnel árnyalt fehéres lila,

La Vestale, világos-sárga fehérrel,

L'Empereur, karmazsinszínű,

Louis van Houtte, violavörös,

Mad. Furtodo, rózsaszínű, világos szegélylyel,

Mad. Mimier, fehér chamois-színű,

Mr. B. Dechamps, lazacszínű, sötét rózsaszínű középpel,

nivalis elegans, tiszta fehér,

Potzi, sötét biborszínű,

purpurea superba, sötét bibor violaszínű,

Sidonia, halvány rózsaszínű,

Triomphia, szép rózsaszínű, szirmainak külső része ezüst csillogású,

A felsorolt különféle színű fajtákból a legkáprázatosabb csoportokat állíthatjuk össze, s könnyen megszüntethetjük azt az egyformaságot, mely a legtöbb kis virágos kertet jellemzi. Ha tekintetbe vesszük, hogy a tömeges tenyésztés és az általános verseny a felsorolt szebbnél-szebb Paeonia-fajok árát nagyon leszorította, valóban megérdemlik, hogy minden virágos kertben helyet kapjanak.

Szaporítani e hálás virágot úgy lehet, hogy a törzset márcziusba vagy április elején szétosztjuk s újra jó mélyen felásott földbe ültetjük. M. V.

XV. botanikai értekezéslet.

A kir. m. természettudományi társulat dr. Jurányi Lajos egyetemi tannár elnöklete alatt 1893. november 8-án az egyetem növénytanintézetében hotanikai értekezésletet tartott.

Első tárgy gyanánt dr. Jurányi Lajos „Helyreigazító észrevételek Strassburgernek: „Ueber das Verhalten Pollens und die Befruchtung bei den Gymnospermen“ című dolgozatára“ czimen előadást tartott, melyben Strasburgernek az előadó észleleteire vonatkozó téves értelmezéseit tisztázza. E célból először a Ceratozamia-n végzett vizsgálati alapján Jurányi tanár rajzok kíséretében kimutatja a pollenszemese csirázásakor végbemenő folyamatokat, fősúlyt fektetvén az antheridiális sejtek és a pollentömlő keletkezésére; másodsor részletesen ismerteti a gymnospermák sejtmagosz-lásai közben észlelt finomabb szerkezetet, nevezetesen a magfonáldarabok meghasadását és ezek vándorlása közben megfigyelt mozzanatok.

Ezután dr. Cz a k ó Kálmán m. k. állatorvos-akadémiai tanár bemutatja és ismerteti Simonkai; „Aradmege növényvilága“ című munkáját.

Szakavatott pedanteriával méltatja a gondosan készült munka tudományos érdemeit, de hibáiról is megemlékezőn, azt veti főleg szerző szemére, hogy az ellenőrző vizsgálatok hijával felállított új fajok és hibridek serege a máris létező nomenklaturai zavart csak fokozza. Előadó szerint sokkal helyesebb lett volna az új latin elnevezések helyett az észlelt új növényeket a megfelelő törzsfajok után az eltérő vegetatív szervek magyar elnevezéseivel megjelölni (pl. keskenylevelű, kopasz vagy szőrös, sima vagy barázdás stb. változatai az illető fajoknak).

Schlesinger Sámuel budapesti főreáliskolai tanár Löw Imanuel: „Aramäische Pflanzennamen“ című lexicographiai művet ismerteti, vonatkozással A. de Candolle „Sur l'origine des plantes cultivées“ munkájában levő adatokra; előadása folyamán több oly kultivált növény hazáját és származását fejtegeti történeti és nyelvészeti alapon, melyekről De Candolle kétes vagy egyáltalában hiányos adatokat közölt.

Dr. Borbás Vincze budapesti főreáliskolai tanár először a *Xanthium spinosum* (szerb tövis) termésének néhány rendellenes kiképződéséről szól s azokat, mint pl. nyílt terméseket, rendellenesen elhelyezett terméseket, három üregű terméket stb. be is mutatja; másod sorban a *Salix fragilis* egy jól táplált hajtását (vízhajtását) mutat be, melyen a levéllemez alatt levő levélmirigyek elombosodtak.

Végül elnök előterjeszti a zoologiai és botanikai értekezletek által kiküldöttek között az esetleg önállóan megjelenendő botanikai-zoologiai (biologiai) folyóirat tárgyában folytatott megbeszélés eredményét és fel is olvastatja jegyzővel az arról felvett jegyzőkönyvet, melynek értelmében kívánatosnak mondatik a Pótfüzeteknek megfelelő kibővítése, hogy ez által az értekezleten előadottaknak kinyomatása késedelmen kívül lehetséges legyen s ez által a külföldi irodalomban való megelőzés elkerültesse. Az értekezlet tagjai ezen javaslathoz egyhangulag hozzájárulnak. Ezután felolvassa jegyző a kereskedelemügyi m. kir. ministertől érkezett leiratot, a melyben felszólítja a botanikai értekezlet tagjait, hogy határozzanak a millenniumi kiállítás tartama alatt esetleg megtartandó botanikai congressus tárgyában. Elnök e tárgy behatóbb megvitatása céljából bizottságot javasol kiküldeni, melynek tagjaiul az értekezlet következőket választotta: dr. Jurányi Lajos elnök, Klein Gyula alelnök, dr. Mágócsy-Dietz Sándor, dr. Dégen Árpád, Fekete József, dr. Schilberszky Károly.

(Term. t. közl.)

A *Passiflora* mint szobai növény.

A szép lilavirágú *Passiflora* (Golgota), mint egy virágkedvelő írja, igen alkalmas arra, hogy szobában helyet adjunk neki. Szobámban, írja az említett virágkedvelő, már két év óta tartok egy *Passiflorát*. Minden tavaszkor nagyobb cserépbe ültetem át, de a gyökérgomolyt nem bolygatom meg, csak alul és az oldalon és felül teszkek hozzá friss földet, a honnan a régít a gyökerek megsértése nélkül könnyen eltávolíthatom; rendszeren korhadt bükkföldet. Ültetés után minden harmadik negyedik hétben malátacsirát főzök s a főzetet a cserepekbe öntöm. Nyáron a növényt szorgalmasan öntözni kell, de mindig csak akkor, ha a föld felülete száraz, a miről tapintás által győződhetünk meg. Átültetés után az indákat mind lenyeselem s csak a főszáron hagyom meg a hajtást. Ezen az egy száron folyton növekszik s az évről minden szakában virágzik. A napot szereti, de a napsugarak közvetlen hatása ellen mégis óvni kell. Állásában gyakran bolygatni nem szabad.

A villanyos világítás

többszörös kísérlet után a növények tenyésztésére befolyást gyakorol; egészen meglepő eredményt érték el és megállapították, hogy a villanyfényvel megvilágított növények sokkal gyorsabban fejlődtek mint a vilanyfény nélküliek. A babbal való kísérletnél péld. kitént, hogy a folyton villanyfényvel megvilágított babszemek már a negyedik napon csíráztak, míg a villanyfény nélküli szemek csak a hetedik napon kezdtek csírázni.

Mit értsünk ojtás és nemesítés alatt?

Ezt a két egymástól lényegesen különböző fogalmat igen sokszor összetévesztik s nemesítésnek nevezik gyakran azt a műveletet is, mely nem egyéb ojtásnál. Gaert H. a „Gartenflorában“ következőképen írja körül e két kifejezést: „Ojtás“ — alatt két növény egyednek oly módon való egyesítését értjük, hogy úgy az ojtóvessző, mint az alany individualis tulajdonságait megtartsa. (Mint hogy a gyakorlatban rendszeren olyan alanyokba szoktunk valamely nemesebb gyümölcsfaját ojtani, a melyen csak rossz gyümölcs terem, azért sokan ezt is nemesítésnek nevezik.) „Nemesítés“ — alatt tulajdonképen azt az eljárást értjük, melynél fogva valamely növényt szakszerű műveléssel arra kényszerítjük, hogy az egymásután következő ivadékokban folyton szebb és tökéletesebb virágokat, értékesebb gyümölcsöt stb. hozzon.

— A prága-rudniki kosárfonógyár raktára —

Bécs, VII., Neubaugasse 56 — saját házában,
Prága, II., verl. Hibernergasse 38,
Rudnik, kosár- és butorfonó-iskola

ajánl mindennemű saját készítményű

VIRÁGKOSÁRAKAT

Virágállványokat

Jardinièreket.

Naponta ujdonságok

Illusztrációk ingyen, bérmentve.

FAGYAPJÚ

a legtisztább, legzesebb és legjobb

csomagolási anyag

és főképp

NÖVÉNYEK

valamint más tárgyak csomagolására kitűnően használható.

A fagyapjú 1—6 számban lesz készíve,

minták kívánatra ingyen.

Rendelések kéretnek

MUNK H. és FIAI,

gőzfűrészek kezelősegeihez Maros-Szlatinán,
 Aradmegye.

Virágköszöntések San Rémóból.

Legillőbb ajándék minden alkalomra.

Egy ládat frissen vágott, igen szép rózsák, szegfűk, nárczissusok stb. virágokkal frt 1.50—2.50 bankjegyekben vagy bélyegekben való beküldés ellen, rögtön szállít portó és vámmentesen

a „Flora” műkertészet San Remo, Italiában.
 Utánvételes küldemények megengedhetlenek.

U. i. Névjegyek a virágokhoz mellékelhetők.

Legujabb, többször virágzó Rugosa-Hybridák.

Parkokba és tájkertekbe. — Telelők, pompás lombzattal.

Hargita. Teljes, sötétkarminpiros, szép formájú. — **Cibles.** Egyszerű, fénylő karmin, alapszíne sárgás. Bimbója igen elegáns. — **Tamogled.** Teljes, szép formájú, világos karminszínű. — **Vihorlat.** Egyszerű, sötétkarmin, dúsán remontáló. — **Jelina.** Teljes, karminpiros, szabálytalan formájú, csodálatos szép lombzattal.

Közelebbi ismertetésüket lásd a „Rózsa-Ujság” VII. évfolyamának 2-dik füzetében.

Ezen 5 ujdonságból minden időben szállítok, de csakis **ojtógalyakat.** — Egy szem ára 6 kr.

Dr. KAUFMANN ERNŐ, Szabolcs (Pécs mellett).

Kiadója: MÜHLE VILMOS, TEMESVÁROTT.

Princesse Alice
de Monaco. H. Weber 1893.

